

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до проведення імітаційної гри «Облік виробничих запасів»
при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік»
для студентів економічних спеціальностей**

Затверджено
на засіданні Вченої ради
академії
Протокол № 1 від 29.01.2013

УДК 657.22+657.6(07)

Методичні вказівки до проведення імітаційної гри «Облік виробничих запасів» при вивченні дисципліни «Бухгалтерський облік» для студентів економічних спеціальностей / Укл.: Г.О. Король, Н.Г. Шпанковська, А.О. Безгодкова. - Дніпропетровськ: НМетАУ, 2013 - 25 с.

Наведено правила та умови проведення імітаційної гри з обліку виробничих запасів, інструкції для учасників гри, порядок визначення підсумків гри та критерії оцінювання.

Призначені для студентів економічних спеціальностей.

Укладачі: Г.О. Король, канд. екон. наук, проф.

Н.Г. Шпанковська, канд. екон. наук, доц.

А.О. Безгодкова, ст.викл.

Відповідальна за випуск Р.Б.Сокольська канд. екон. наук, доц.

Рецензент Д.Є. Козенков, канд. екон. наук, доц. (НМетАУ)

Підписано до друку 08.08.2013. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский. Облік.-вид. арк.1,47. Умов. друк. арк. 1,45. Тираж 100 пр. Замовлення № 102.

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпропетровськ-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 ПРАВИЛА ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ІМІТАЦІЙНОЇ ГРИ.....	5
1.1 Розподіл ролей.....	5
1.2 Керівництво імітаційною грою.....	6
2 ІМІТАЦІЙНА ГРА «ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ».....	7
2.1 Етапи проведення гри.....	7
2.2 Інструкція учасникам групи	9
2.3 Інструкція арбітражній комісії.....	10
3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	12
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	13
Додаток 1 – Наказ про облікову політику.....	15
Додаток 2 - Вихідні дані для розрахунку фактичної собівартості заготовлення виробничих запасів.....	18
Додаток 3 - Розрахунок фактичної собівартості заготовлення виробничих запасів (ВЗ).....	19
Додаток 4 - Індивідуальні варіанти	20
Додаток 5 - Розрахунок оцінки запасів, які витрачаються.....	23
Додаток 6 – Журнал господарських операцій.....	24
Додаток 7 – Оціночний лист.....	25

ВСТУП

Підвищення якості підготовки бакалаврів економічних спеціальностей тісно пов'язане з упровадженням активних методів навчання, серед яких одне з провідних місць займають ділові та імітаційні ігри. Проведення ігор сприяє розвитку творчої активності, ініціативи та самостійності студентів, формуванню комплексних вимог до обліковців і аудиторів, скороченню періоду адаптації випускників до вимог практичної діяльності.

Імітаційна гра – це метод навчання, який передбачає розробку альтернативних управлінських рішень, вибір послідовних оптимальних рішень в умовах, що імітують реальну господарську практику. Суть імітаційної гри полягає в творчій діяльності її учасників, яким потрібно знайти і сформулювати суть проблеми та способи її вирішення. Саме непередбачуваність робить імітаційну гру специфічною формою пізнавальної діяльності.

У імітаційній грі виникає особлива культура зворотних зв'язків, яка відображає реальні управлінські відносини з їх економічною обумовленістю. У імітаційній грі студенти вивчають ситуації в динаміці: прийняте рішення впливає на об'єкт, змінює його стан, відомі наслідки прийнятого рішення (нова ситуація) і є послідовний ланцюжок рішень. Крім того, імітаційна гра визначає розуміння моделі дії фахівця в певній ситуації. Беручи участь у імітаційних іграх, студенти набувають не тільки професійних, але й ділових навичок: уміння взаємодіяти та адаптуватися у групі, розуміти цілі та інтереси інших учасників гри, приймати самостійні та групові рішення.

Імітаційна гра найбільш корисна у тих випадках, коли має місце повторюваність етапів, причому на кожному етапі в реальній діяльності може виникати досить складна комбінація різних заходів і дій. Результативність дій зростає при врахуванні динамізму ситуації, ймовірного характеру модельованого процесу діяльності.

Імітаційна гра «Облік виробничих запасів» призначена для розгляду на практичних заняттях зі студентами економічних спеціальностей.

Мета гри:

- навчальна: поглиблене вивчення студентами економічних спеціальностей теми «Облік виробничих запасів» з дисципліни «Бухгалтерський облік»;

- розвивальна: придбання студентами вміння адаптуватися в сучасних мінливих ринкових умовах функціонування підприємств, формування таких компетенцій майбутнього фахівця, як логічне мислення, пам'ять, вміння користуватися обчислювальною технікою, здатність до саморозвитку та ін..;

- виховна: формування компетентності якостей - відповідальності, акуратності, самостійності, пунктуальності, корпоративної культури.

Завдання гри:

- ознайомитися з обліковою політикою об'єкта дослідження;
- визначити фактичну собівартості заготовлення виробничих запасів;
- оцінити різними методами вартість запасів, які витрачаються;
- обґрунтувати вибір оцінки запасів, які витрачаються;
- зробити висновки згідно з розрахунками;
- скласти журнал господарських операцій, в якому показати передачу у виробництво запасів по оцінці, найбільш вигідній з позицій підприємства.
- обґрунтувати вибір метода оцінки вибуття виробничих запасів для об'єкта дослідження.

1 ПРАВИЛА ТА УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ІМІТАЦІЙНОЇ ГРИ

1.1 Розподіл ролей

Розподіл ролей у грі є важливим методичним та організаційним моментом. Його найкраще проводити за одине-два заняття до початку гри, враховуючи, що студент засвоює свою роль поступово: спочатку це лише

поверхове ознайомлення, потім глибше вивчення предмета і, нарешті, освоєння ролі.

Під час розподілу ролей необхідно враховувати побажання та реальні можливості студентів з погляду їхньої загальної підготовки, наявність неформальних лідерів групи з тим, щоб призначити їх на ключові посади. Слід мати на увазі, що за недосконалого керівництва групова праця може відбуватися стихійно і призвести навіть до таких негативних наслідків, як досягнення успіху окремих членів групи за рахунок інших, приховування безвідповідального ставлення окремих осіб до праці, неекономічного та нерационального витрачання часу тощо.

Бажано мати однорідний за рівнем підготовки склад учасників, враховувати особисті якості студента та міжособисті чинники.

До початку гри всі учасники повинні опанувати правила, інструкції та умови гри і додержуватися їх під час проведення гри.

1.2 Керівництво імітаційною грою

Один з найважливіших факторів успіху імітаційної гри – це керівництво грою, контроль за її процесом. У ході імітаційної гри викладач виконує роль координатора, коментатора та консультанта дій учасників. Він оцінює доцільність проведення гри та формує її учасників, знайомить з умовами гри та правилами, консультує учасників, встановлює регламент гри, здійснює поточний контроль за дотриманням правил гри, слідкує за дотриманням у процесі гри етичних норм, запобігає можливості виникнення конфліктів, збирає по завершенню гри її робочі документи та перевіряє їх заповнення, оцінює результати виконання завдання, поведінку учасників, робить загальні висновки, дає рекомендації конкретним учасникам гри.

2 ІМІТАЦІЙНА ГРА «ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ»

Імітаційну гру рекомендується проводити після вивчення теми «Облік виробничих запасів», коли студенти вже мають чітке уявлення про порядок розрахунку фактичної собівартості заготовлення виробничих запасів та оцінки запасів, які витрачаються.

2.1 Етапи проведення гри

Практичне заняття проводиться протягом чотирьох академічних годин і складається з наступних етапів:

Перший етап - здійснюється самостійна робота студентів з ознайомлення з літературою та методичними рекомендаціями щодо проведення заняття.

Група ділиться на групи по п'ять осіб у кожній. У кожній групі викладачем призначається керівник групи. Члени груп вивчають інструкції з організації їх роботи.

Вибирається склад арбітражної комісії, яка знайомиться з інструкцією по оцінці результатів заняття.

Другий етап заняття передбачає перевірку ступеня готовності груп до заняття шляхом опитування за задалегідь складеним викладачем питаннями у вигляді тесту. Вислухавши задані викладачем запитання, керівник групи призначає одного з членів групи для відповіді або відповідає сам. Правильність і повнота відповіді враховується арбітражною комісією при оцінці результатів заняття. Викладач видає кожній групі по два теста.

Третій етап заняття - індивідуальна робота студентів в групі. Групи ознайомлюються з обліковою політикою об'єкта дослідження (додаток 1) та вивчають вихідні данні (додаток 2). Кожен з трьох студентів в кожній групі виконує розрахунки по одному виду виробничих запасів, четвертий розраховує дані по рядку «Разом» у таблиці 2 (додаток 3).

Керівник кожної групи контролює хід робіт і, в разі неповної групи, виконує частину розрахунків, а також вносить результат всіх розрахунків в одну таблицю. Потім керівник кожної групи перевіряє правильність проведених розрахунків, візує їх, передає один примірник комплекту в арбітражну комісію, натомість отримує від нього листок з правильними розрахунками. При оцінці результатів заняття враховується як правильність розрахунків, так і черговість здачі розрахунків в арбітражну комісію.

Четвертий етап заняття передбачає внесення членами груп поправок у залившийся у них екземпляр розрахунків (при наявності помилок).

Отримавши у викладача додаткові вихідні дані (додаток 4) для вирішення другої частини завдання, бригади заповнюють таблицю 3 (додаток 5). Кожен зі студентів виконує розрахунок за своїм видом виробничих запасів і передають рішення керівнику групи для контролю. Керівник групи перевіряє правильність виконання, а також вносить результат всіх розрахунків в одну таблицю, візує його і здає в арбітражну комісію для перевірки. Після перевірки розрахунків арбітражною комісією група аналізує пропозиції щодо передачі у виробництво запасів за оцінкою, найбільш вигідною з позиції підприємства.

Далі всі члени кожної групи складають журнал господарських операцій (додаток 6), в якому вказують передачу у виробництво запасів за оцінкою, найбільш вигідною з позиції підприємства.

Керівник групи розподіляє роботу по складанню журналу господарських операцій в групі. Керівник групи перевіряє обґрунтування вибору оцінки запасів, які витрачаються, правильність складання кореспонденції рахунків і розрахунок сум. Кожна група здає третю частину завдання (один екземпляр) в арбітражну комісію, отримує взамін листок з правильним рішенням третьої частини завдання. При необхідності вносить в свої екземпляри виправлення. Керівник кожної групи при цьому фіксує наявність (або відсутність) помилок у вирішенні кожного члена

бригади і передає відомості до арбітражної комісії. При оцінці результатів заняття враховується правильність проведених розрахунків.

У *п'ятій частині* заняття керівники груп або призначені ними члени груп обґрунтовують і захищають прийняті групою рішення щодо передачі у виробництво запасів за оцінкою, найбільш вигідною з позиції підприємства.

Шостий етап - підведення підсумків. Арбітражна комісія і викладач аналізують прийняті групами рішення, оголошують оцінки кожного студента, відповідають на запитання. Викладач підводить підсумок, виділяє кращу групу і кращих студентів.

2.2 Інструкція учасникам групи

1. Зайняти робочі місця по вказівці викладача. Відповісти на тестові питання на оцінку.

2. Ознайомитися з обліковою політикою об'єкта дослідження (додаток 1) та першою частиною завдання (вихідні дані – додаток 2).

2. Керівник групи розподіляє роботу по виконанню завдання. Кожен з трьох студентів виконує розрахунки по одному виду виробничих запасів, четвертий розраховує дані по рядку «Разом» (додаток 3). Керівник групи контролює хід робіт і, в разі неповної групи, виконує частину розрахунків, а потім вносить результат всіх розрахунків до таблиці 2. Керівник групи призначає студентів, відповідальних за кожний вид виробничих запасів.

3. Здати розрахунки першої частини завдання (один екземпляр) в арбітражну комісію, отримати взамін листок з вірними розрахунками першої частини завдання у арбітражної комісії.

4. При необхідності внести виправлення до екземплярів розрахунків першої частини завдання, що залишилися.

5. Отримати у викладача номер варіанту додаткових вихідних даних (додаток 4) для розрахунку другої частини завдання і заповнити таблицю 3

(додаток 5). Студенти заповнюють таблицю по своєму виду виробничих запасів і передають рішення керівнику групи для контролю.

6. Керівник групи здає другу частину завдання (один екземпляр) в арбітражну комісію, отримує взамін листок з правильним розрахунком другої частини завдання. При необхідності вносить до екземплярів розрахунків другої частини завдання, що залишилися, виправлення.

7. Проаналізувати пропозиції по передачі у виробництво виробничих запасів за оцінкою, найбільш вигідною з позиції підприємства, зробити висновки, які навести під розрахунками, наведеними у таблиці 3.

8. Всі члени групи складають журнал господарських операцій (додаток б), в якому вказують передачу у виробництво запасів за оцінкою, найбільш вигідною з позиції підприємства. Керівник групи розподіляє роботу в групі по складанню журналу господарських операцій. Послідовний розрахунок сум привести в графі «Розрахунок». Керівник групи перевіряє обґрунтування вибору оцінки запасів, які витрачаються, правильність складання кореспонденції рахунків і розрахунок сум.

9. Надати третю частину завдання (один екземпляр) в арбітражну комісію, отримати взамін листок з правильним розрахунком третьої частини завдання. При необхідності внести до екземплярів, що залишилися, розрахунків другої частини завдання виправлення. Керівник групи при цьому фіксує наявність (або відсутність) помилок у вирішенні у кожного члена групи і передає відомості в арбітражну комісію.

10. При обговоренні результатів роботи керівник групи обґрунтовує і захищає прийняті групою рішення.

2.3 Інструкція арбітражній комісії

1. Викладач призначає членів арбітражної комісії, які курирують кожну з груп. Члени арбітражної комісії здійснюють загальний контроль за ходом гри і дотриманням її регламенту; проводять розрахунок завдання за варіантом

закріпленої за кожним членом комісії групи; оцінюють роботу керівника групи і членів групи; контролюють ігровий режим і дають оцінку діяльності всіх учасників гри. Арбітражна комісія виконує функцію судді.

2. Ознайомитися з правилами та критеріями оцінювання результатів заняття.

3. Виставити оцінки за відповіді в додаток 7, графа 2.

4. Ознайомитися з обліковою політикою об'єкта дослідження (додаток 1) та першою частиною завдання (вихідні дані – додаток 2) і розрахувати його. Рішення надати в таблиці 2 (додаток 3).

5. Зафіксувати час і черговість здачі групами першої частини розрахованого завдання (таблиця 2). Видати групам правильний розрахунок першої частини завдання. Перевірити правильність розрахунків, зафіксувати наявність (або відсутність) помилок в них. Виставити оцінки за черговість і правильність виконання першої частини завдання в додаток 7, графи 3, 4.

6. Розрахувати другу частину завдання (додаток 5) по варіантах груп, отримавши додаткові вихідні дані у викладача (додаток 4). Видати групам правильне рішення другої частини завдання. Зафіксувати час і черговість здачі другої частини завдання, перевірити правильність розрахунків. По цій частині зафіксувати наявність (або відсутність) помилок в них, виставити оцінки за черговість і правильність рішення в додаток 7, графи 5, 6.

6. Проаналізувати пропозиції по передачі у виробництво запасів за оцінкою, найбільш вигідною з позиції підприємства (написати висновки під таблицею 3), отриманою від групи.

7. Скласти журнал господарських операцій (додаток 6), в якому вказати передачу у виробництво запасів за оцінкою, найбільш вигідною з позиції підприємства. Розрахунок сум привести в графі «Розрахунок». Отримати від груп заповнений журнал господарських операцій і обґрунтування вибору оцінки запасів.

Видати групам правильно складений журнал господарських операцій (додаток 6) і обґрунтування методу оцінки запасів. Перевірити

правильність розрахунків, правильність складання кореспонденції рахунків. Зафіксувати наявність (або відсутність) помилок в них, оцінити пропозицію, вибрану групами по передачі у виробництво запасів за оцінкою найбільш вигідною з позиції підприємства. Виставити оцінки в додатку 7, графи 7, 8.

8. Розрахувати оцінки студентів за результатами заняття. Виставити результати в додаток 7, графа 9 і передати оцінки викладачеві.

3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів гри проводиться на конкурсній основі, тобто так, щоб результати однієї групи не залежали від результатів іншої.

Для оцінювання роботи вибирається певна шкала оцінок. Кількість етапів дорівнює 7, кожен із яких оцінюється максимально в 12 балів. Сумарна кількість балів дорівнює 84. Таким чином середня оцінка буде розрахована як середнє арифметичне, (I етап -12; II – 12; III – 12; IV- 12; V- 12; VI- 12; VII-12 тобто $(12 + 12 + 12 + 12 + 12 + 12 + 12)/7 = 12$ балів).

Приймається наступна шкала оцінок:

- 12 - 10 балів - відмінно;
- 9 - 7 балів - добре;
- 4 - 6 балів - задовільно.

Шкала оцінок коригується залежно від складності виконання, а також термінів подання розрахунків до арбітражної комісії.

Кожному членові арбітражної комісії видається бланк, зразок якого наведений у додатку 7.

Арбітражна комісія після підрахунку балів та належного оформлення додатку 7 передає його викладачеві. Викладач, ознайомившись із підсумковими результатами, визначає команду-переможця, а також найкращу роботу у складі груп, учасники яких отримують залік автоматично. Інші групи проводять захист своїх робіт у викладача.

Рекомендована література

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства фінансів № 1591 від 09.12.2011 р. // <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO9.aspx>.
2. Шпанковская Н.Г. Методические указания для преподавателей по структуре и содержанию предметного комплекса методов активного обучения. – К.: УМО МВО, 1990. – 52 с.
3. Столярчук Н.І., Виговська С.В. Теоретико-методичні аспекти застосування ігрових методів навчання у процесі вивчення економічних дисциплін: Теоретичні питання культури, освіти та виховання. - К.: Збірник наукових праць. - № 42, 2010. - 137 с.
4. Податковий облік: Методичні вказівки щодо проведення ділової гри / Уклад. Т.О. Пасько.-Суми: УАБС, 2004 – 24 с.
5. Бельчиков Я.М., Бирштейн М.М. Деловые игры. - Рига, 1989 г.
6. Грэм Р.Г., Грей К.Ф. Руководство по операционным играм.- М., 1977 г.
7. Емельянов Ю.М. Активное социально-психологическое обучение. - Л., 1985 г.
8. Ефимов В.Н. Комаров В.Ф. Введение в управленческие имитационные игры. - М., 1980 г.
9. Каталог разработок по имитационным методам активного обучения. (Сост. В.И. Рыбальский и др.) – К., 1987. - Вып.3.
10. Тесты и методика деловых игр для менеджера: Сборник / А.Б. Боровский, И.А. Грабская. - К.: МЗУУП, 1994. – 204 с.
11. Поплюйко А.М. Оцінка виробничих запасів при їх використанні // Збірник наукових праць черкаського державного технологічного університету. - №1. – Черкаси: ЧДТУ, 2002. С. 55 - 63.

12. Павлюк І. Проблеми бухгалтерського обліку виробничих запасів, товарів та пропозиції щодо їх вирішення // Бухгалтерський облік і аудит. – 2000. - № 6. – С. 40-41.
13. Глухов В.В. Качество высшего образования: Учебное пособие. – СПб.: Издательство Политехнического университета, 2011. – 115 с.
14. Шпанковская Н.Г. Факторы и пути улучшения образовательных технологий в управлении / Н.Г. Шпанковская, Костанецкий В.В., Котенко Н.А. Стратегическое управление организациями: традиционные и современные методы. Сб. научных трудов. – СПб.: Издательство Политехнического университета, 2013 - С. 270 - 278.
15. Игровые методы в образовании и научных исследованиях. Материалы XVIII Международного семинара. - К.: Международная организация по имитации и играм. - КИСИ. - 1991. - С. 129-134, 243-248.
16. Шпанковська Н.Г. Методичні рекомендації для викладачів, аспірантів і магістрів. Частина 2. Розробка та використання конкретних ситуацій, виробничих задач, ділових та технологічних ігор у навчальному процесі. / Н.Г. Шпанковська, В.А. Понаморенко, В.Н. Ніколаєв. - Дніпропетровськ: НМетаУ, 2001. - 46 с.

НАКАЗ**«Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства»**

На виконання вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», положень (стандартів) бухгалтерського обліку, керуючись принципом послідовності ведення бухгалтерського обліку, з метою забезпечення єдиних (постійних) принципів, методів, процедур при відображенні поточних операцій в обліку та складанні фінансової звітності у 2013 році, наказую:

1. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві покласти на бухгалтерську службу підприємства на чолі з бухгалтером.

2. Застосовувати План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань. З метою забезпечення необхідної деталізації обліково-економічної інформації дозволити бухгалтеру своїм розпорядженням вводити додаткову систему субрахунків.

3. Застосовувати журнально-ордерну систему обліку.

4. Дані реєстрів обліку майна підприємства, інших облікових реєстрів і додаткових довідок відображати в Головній книзі підприємства, що є підставою для складання фінансової звітності.

5. Організувати аналітичний облік руху товарно-матеріальних цінностей:

– у бухгалтерії – у відомостях обліку залишків матеріалів у кількісно-сумарному виразі;

– на складах – у картках складського обліку в кількісному виразі.

6. Вести податковий облік відповідно до законодавства України.

7. Затвердити графік документообігу.

8. Працівникам виробництва, які оформляють первинні документи, дотримуватись порядку їх заповнення відповідно до вимог бухгалтера.

9. Інвентаризація проводиться в обов'язковому порядку у наступних випадках:

-перед складанням річної звітності;

- в разі заміни матеріально-відповідальної особи;

-після пожежі, або стихійного лиха;

-при ліквідації підприємства

-при встановленні розкрадання, пограбування;

-у разі випадків по рішенню керівництва підприємства.

Перед складанням річного бухгалтерського звіту інвентаризація статей балансу проводиться в наступні строки:

-основні засоби та нематеріальні активи – не раніше 1 жовтня звітного року;

-сировина та матеріальних цінностей, незавершеного виробництва та напівфабрикати власного

-виготовлення, продукція на складі – не раніше 1 жовтня звітного року;

-розрахунки з банками – при наданні останньої у часі в звітному році банківської виписки;

-розрахунки з дебіторами та кредиторами – на 1 січня року, наступного за звітним;

-грошових коштів, цінних паперів та грошових документів – на 1 січня року, наступного за звітним;

-розрахунки з податків та неподаткових платежів у бюджет та внебюджетні фонди, інших

-розрахунків з державою, а також с дебіторами та кредиторами – на 1 січня року, наступного за звітним.

Також проводяться позапланові інвентаризації за рішенням бухгалтера. Для проведення інвентаризацій на підприємстві складається постійно діюча комісія у складі:

-заступника директора;

-бухгалтера;

-начальник виробничої дільниці.

10. Проводити один раз на місяць раптову ревізію каси.

11. Установити межу суттєвості при складанні фінансової звітності у розмірі 100 грн.

12. Для визнання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів і нематеріальних активів такими, визначення строку корисного використання об'єктів та вибору методу нарахування амортизації створити постійно діючу експертну технічну комісію у складі:

-Голова комісії: директор

-Члени комісії:

-економіст;

-менеджер;

-начальник виробничої дільниці.

13. Вважати матеріальні активи з терміном корисного використання (експлуатації) понад один рік вартістю менше 1000 грн. іншими необоротними матеріальними активами.

14. Застосовувати при нарахуванні амортизації основних засобів методи амортизації та ліквідаційну вартість, установлені та затверджені протоколом засідання постійно діючої експертної технічної комісії та погоджені з директором з економіки та фінансів, установивши при цьому такі методи нарахування амортизації для;

- об'єктів основних засобів (крім вантажних автомобілів вантажопідйомністю понад 2 т) – прямолінійний, зменшення залишкової вартості чи кумулятивний методи;

- вантажних автомобілів вантажопідйомністю понад 2т – виробничий метод;

- малоцінних необоротних матеріальних активів та бібліотечних фондів – у розмірі 100 % їх вартості у першому місяці використання таких об'єктів;

- інших необоротних матеріальних активів – прямолінійний метод;

- нематеріальних активів – прямолінійний метод.

15. Застосовувати такі методи оцінки запасів при відпуску їх у виробництво, продажу чи іншому вибутті:

- середньозваженої собівартості – при відпуску запасів у виробництво та реалізації готової продукції;

16. Суму резерву сумнівних боргів формувати виходячи з платоспроможності окремих (конкретних) дебіторів.

17. Резервування коштів на забезпечення оплати відпусток, додаткове пенсійне забезпечення, забезпечення гарантійних зобов'язань, інших витрат і платежів не провадити.

18. фінансові інвестиції непов'язаним сторонам відображати на дату балансу за справедливою вартістю.

19. Оцінку ступеня завершеності операції з надання послуг (виконання робіт) здійснювати шляхом вивчення виконаної роботи, при цьому в бухгалтерському обліку доходи відображати у звітному періоді підписання акта наданих послуг (виконаних робіт).

20 Облік витрат на підприємстві здійснюється з використанням позамовного (пооб'єктного) методу.

21. Для перерахунку доходів, витрат і руху грошових коштів середньозважений валютний курс не застосовувати.

22. Контроль за виконанням цього наказу покласти на директора і бухгалтера підприємства відповідно.

Таблиця 1 – Вихідні дані для розрахунку фактичної собівартості заготовлення виробничих запасів

Найменування показника	Надходження №1	Надходження №2
<i>Ціна виробничих запасів, що поступають на підприємство(без ПДВ):</i>		
напівфабрикати, грн/шт.	24	30
сировина, грн/т.	189	219
матеріали, грн/т.	109	149
<i>Тариф за перевезення</i>		
напівфабрикатів, грн/шт.	0,7	0,7
сировини і матеріалів, грн/т.	10	10
<i>Вартість доставки на склад підприємства і вивантаження:</i>		
напівфабрикатів, грн/шт.	0,3	0,3
сировини і матеріалів, грн. за весь обсяг	37885	37885

Таблиця 2 - Розрахунок фактичної собівартості заготовлення виробничих запасів (ВЗ)

Назва ВЗ	Кількість	Ціна	Вартість	Вартість у розрахунку на весь обсяг ВЗ		Разом витрат з заготовленням ВЗ	Фактична собівартість заготовлення одиниці ВЗ
				перевезення	доставки і вивантаження		
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Напівфабрикати, шт.</i>							
- надходження № 1							
- надходження № 2							
<i>Сировина, т.</i>							
- надходження № 1							
- надходження № 2							
<i>Матеріали, т.</i>							
- надходження № 1							
- надходження № 2							
<i>Разом сировини та матеріалів</i>							

Варіант 1

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	23
- сировина, т.	220
- матеріали, т.	119,01

Варіант 2

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	23,46
- сировина, т.	224,40
- матеріали, т.	121,39

Варіант 3

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	23,93
- сировина, т.	228,89
- матеріали, т.	123,82

Варіант 4

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	24,41
- сировина, т.	233,47
- матеріали, т.	126,30

Варіант 5

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	24,90
- сировина, т.	238,14
- матеріали, т.	128,83

Варіант 6

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	25,40
- сировина, т.	242,90
- матеріали, т.	131,41

Варіант 7

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	25,91
- сировина, т.	247,76
- матеріали, т.	134,04

Варіант 8

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	26,43
- сировина, т.	252,72
- матеріали, т.	136,72

Варіант 9

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	26,96
- сировина, т.	257,77
- матеріали, т.	139,45

Варіант 10

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	27,50
- сировина, т.	262,93
- матеріали, т.	142,24

Варіант 11

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	28,05
- сировина, т.	268,19
- матеріали, т.	145,08

Варіант 12

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	28,61
- сировина, т.	273,55
- матеріали, т.	147,98

Варіант 13

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	29,18
- сировина, т.	279,02
- матеріали, т.	150,94

Варіант 14

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	29,76
- сировина, т.	284,60
- матеріали, т.	153,96

Варіант 15

Залишок на початок місяця	Фактична собівартість заготовлення ВЗ
- напівфабрикати, шт.	30,36
- сировина, т.	290,29
- матеріали, т.	157,04

Таблиця 3 - Розрахунок оцінки запасів, які витрачаються

Назва ВЗ	Кількість	Удільна фактична собівартість заготівлі виробничих запасів, грн.	Сума, грн.
1	2	3	4
Напівфабрикати, шт.:			
- залишок на початок місяця	50000		
- надходження за місяць №1			
- витрачено			
- надходження за місяць №2			
- середня за період			
- середня ковзна			
- FIFO			
Сировина, т:			
- залишок на початок місяця	3000		
- надходження за місяць №1			
- витрачено			
- надходження за місяць №2			
- середня за період			
- середня ковзна			
- FIFO			
Матеріали, т:			
- залишок на початок місяця	2000		
- надходження за місяць №1			
- витрачено			
- надходження за місяць №2			
- середня за період			
- середня ковзна			
- FIFO			

Таблиця 4- Журнал господарських операцій

Найменування господарської операції	Кореспонденція рахунків		Розрахунок	Сума, грн.
	Д	К		
1. Надійшли в бухгалтерію прибуткові ордери і рахунки-фактури на 35 тис.т матеріалів (3 операції)				
2. Надійшов прибутковий ордер на 2885 тис.т сировини (2 операції)				
3. Надійшли рахунки-фактури на 800 тис.шт. покупних напівфабрикатів (2 операції)				
4. Передано заводоуправлінню 2 одиниці інвентарю вартістю по 200 грн., строком служби до 1 року			200*2	400
5. Переданий допоміжному цеху інструмент на суму 50 грн., строком служби до 1 року				50
6.Витрачені на виробництво матеріали 30000 т				
7. Надійшли в бухгалтерію прибуткові ордери і рахунки-фактури на 5 тис.т матеріалів (3 операції)				
8. Надійшли рахунки-фактури на оприбутковану раніше сировину				
9. Надійшли від постачальника напівфабрикати по оплачених раніше рахунках-фактурах (3 операції)				
10. Витрачені на виробництво напівфабрикати 350000 шт.				
11. Надійшли в бухгалтерію прибуткові ордери і рахунки-фактури на 600 тис. шт. напівфабрикатів (3 операції)				
12. Витрачена на виробництво сировина 7000 т				
13. Надійшли в бухгалтерію прибуткові ордери і рахунки-фактури на 185 т сировини (3 операції)				
Разом				

Оціночний лист гр. _____ (група №)

Додаток 7

П.І.Б. студента	Відповідь на тестові запитання	Заповнення строки у додатку 3	Поступовість здачі 1 частини завдання	Заповнення строки у додатку 5	Поступовість здачі 2 частини завдання	Обґрунтування вибору оцінки запасів	Правильність заповнення додатку 6	Оцінка (сума балів)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								